

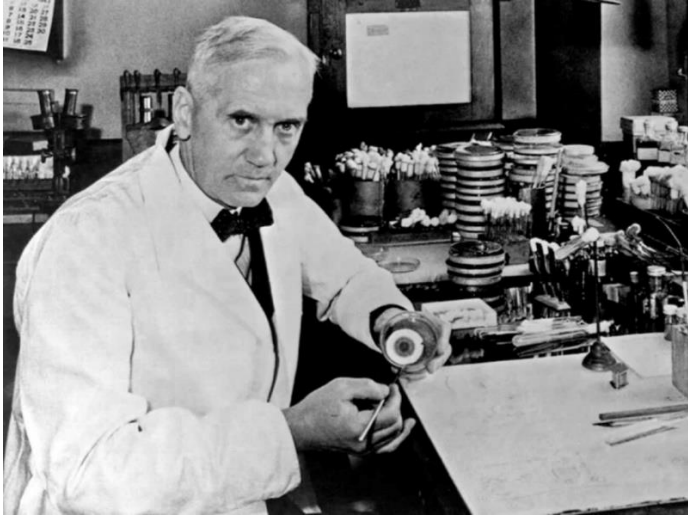
II ტურის დავალებები არაქართულენოვანი სკოლების X-XII კლასელთათვის

ოლიმპიადის შემდგომ ეტაპზე გადასასვლელად საჭიროა ორივე დავალების შესრულება.

თითოეული დავალების მაქსიმალური ქულაა 15. დავალებების შესასრულებლად გეძლევათ 3 საათი.

დავალება N1

თარგმნეთ მშობლიურიდან ქართულ ენაზე:

ალექსანდრე ფლემინგი

უინსტონ ჩერჩილი

Yaxşılıq heç vaxt itmir

Bu hadisə XX əsrin əvvəlində baş verdi. Şotlandiyalı bir fermer evə qayıdırdı. Yolu bataqlığın yanından keçirdi. Birdən qışqırıq səsi eşitdi- kimsə kömək istəyirdi. Fermer səs gələn tərəfə qaçdı və bataqlıqdan çıxmağa çalışan balaca oğlanı gördü. Fermer təcili şəkildə böyük bir budaq kəsdi və onun bir tərəfini ehtiyatla uşağa uzatdı. Bataqlıqdan çıxan qorxmuş oğlan titrəyərək uzun müddət ağladı.

– Mənimlə gəl, səni isidəcəyəm, çörək verəcəyəm və evə aparacağam, – dedi fermer.

– Yox, gələ bilmərəm. İndi getməliyəm. Evdə atam məni gözləyir. Yəqin ki, artıq çox narahat olub, – cavb verdi oğlan, xilaskarına təşəkkür etdi və qaçdı.

Səhər fermerin evinin önündə fayton dayandı, ordan zəngin geyimli bir naməlum kişi çıxdı. O övladını xilas etdiyinə görə fermerə təşəkkür etdi və yaxşılığının əvəzində ona böyük məbləğ təklif etdi.

– Məni incitməyin, bəy. Sizin mənə heç bir borcunuz yoxdur. Mənim yerimdə hansı düzgün insan olsa belə edərdi. Bu mövzu haqqında danışmaq istəmirəm. Salamət qalın, – o zəngin kişiylə nəzakətlə dedi. Məhz bu zaman evdən balaca oğlan qaçıb atasının yanında dayandı.

– Bu sizin övladınızdır? – qonaq soruşdu.

– Bəli, – fermer qürurla cavab verdi və uşağın başına sığal çəkdi.

Qısa fasilədən sonra qonaq xeyirxah kişiylə belə bir şey təklif etdi:

– Gəl belə edək: Mən sizin övladınızı təhsil alması üçün Londona aparacağam və onun təhsilini maliyyələşdirəcəyəm. Əgər o atası kimi yaxşı adamdırsa bu qərara görə nə siz, nə də mən peşman olmayacağıq.

İllər keçdi. Fermerin oğlu əvvəlcə məktəbi, sonra tibb universitetini bitirdi və laboratoriyada işləməyə başladı. 1928-ci ildə o, penisilini icad etdi və milyonlarla insanın həyatını xilas etdi. Onun adı tibb tarixinə qızıl hərflərlə yazıldı. Bu alim Aleksandr Fleminqdir. 1945-ci ildə Nobel mükafatına layiq görülüb.

İkinci dünya müharibəsi başlamazdan əvvəl Fleminqin təhsilini maliyyələşdirən kişinin oğlu ağ ciyər sətəlcəminin ən ağır forması ilə Londonun klinikalarından birinə düşdü. Bu kişi Rendolf Çörçil, onun oğlu isə Böyük Britaniyanın gələcək baş naziri Uinston Çörçil idi. Onun həyatını bu dəfə penisilin xilas etdi. Rəvayətə görə bu, Uinston Çörçillin “Etdiyin yaxşılıq elə sənə qayıdacaq” deyərkən xatırladığı hekayədir.

Добро никогда не пропадает

Это событие произошло в начале XX века. Один шотландский фермер возвращался домой. Путь проходил около болота. Вдруг фермер услышал крик – кто-то просил о помощи. Фермер побежал в ту сторону, откуда он услышал крик и увидел маленького мальчика, который старался вылезти из болота. Фермер быстро срезал толстый сук и осторожно протянул его один конец ребёнку. Вышедший из болота испуганный мальчик долго ещё дрожал и плакал.

– Пойдём ко мне, отогреешься, поешь, а затем отведу тебя домой, – сказал ему фермер.

– Нет, не могу. Мне надо сейчас же возвращаться. Дома меня отец ждёт. Наверное, он уже очень волнуется, – ответил мальчик. Он поблагодарил своего спасателя и убежал.

Утром у дома фермера остановилась карета. Из кареты вышел незнакомый человек в дорогой одежде. Он поблагодарил фермера за спасение сына и предложил ему крупную сумму денег взамен за доброту.

– Не обижайте меня, сударь. Вы мне ничего не должны. Я поступил так, как поступил бы любой порядочный человек, будь он на моём месте. И больше не желаю об этом говорить. Всего вам хорошего, – сказал он вежливо богатому человеку. В это время из дома выбежал маленький мальчик и встал рядом с фермером.

– Это ваш сын? – спросил гость.

– Да, – с гордостью ответил фермер и погладил сына по голове.

После небольшой паузы гость сделал доброму человеку такое предложение:

– Давайте поступим так: я отправлю вашего сына на учёбу в Лондон и оплачу его образование. Если он такой же хорший человек, как и его отец, ни вы, ни я не пожалеем о таком решении.

Прошли годы. Сын фермера сначала окончил школу, затем медицинский университет и начал работать в лаборатории. В 1928 году он изобрёл пеницилин и тем самым спас жизни миллионов людей. Его имя золотыми буквами вписано в истории медицины. Этот учёный Александр Флеминг. В 1945 году ему присудили Нобелевскую премию.

* * *

Незадолго до начала Второй мировой войны в одну из клиник Лондона с тяжёлой формой восполнения лёгких поступил сын того человека, который финансировал обучение Флеминга. Этот человек был Рендольф Черчилль, а его сын – Уинстон Черчилль – будущий премьер-министр Великобритании. Его жизнь была спасена благодаря пеницилину. Предполагают, что именно эту историю вспомнил Уинстон Черчилль, когда он сказал: «Сделанное тобой добро, к тебе же и вернётся».

Լավությունը երբեք չի կորչում

Այս դեպքը տեղի է ունեցել XX դարի սկզբին: Մի շոտլանդացի ֆերմեր տուն էր վերադառնում: Ճանապարհն անցնում էր ճահճի մոտով: Հանկարծ գոռալու ձայն լսվեց – ինչ-որ մեկը օգնություն էր խնդրում: Ֆերմերը վազեց այն կողմը, որտեղից գալիս էր ձայնը և տեսավ փոքրիկ տղայի, որը ձգտում էր ճահճից դուրս գալ: Ֆերմերը արագորեն կտրեց խոշոր ճյուղ և դրա մի ծայրը զգուշությամբ մեկնեց երեխային: Ճահճից դուրս եկած վախեցած տղան դեռ երկար ժամանակ դողացնում էր և լալիս:

– Գնանք ինձ հետ, կտաքացնեմ, կկերակրեմ և տուն կտանեմ, – ասաց ֆերմերը:

– Չէ, չեմ կարող: Հիմա պետք է գնամ: Տանը հայրս է սպասում: Երևի արդեն շատ է անհանգստանում, – պատասխանեց տղան, շնորհակալություն հայտնեց իրեն փրկողին և վազեց:

Առավոտյան ֆերմերի տան առջև սայլակ կանգնեց, այնտեղից դուրս եկավ շքեղ հագնված անձանոթ տղամարդ: Նա ֆերմերին իր երեխային փրկելու համար շնորհակալություն հայտնեց և լավության փոխարեն մեծ գումար առաջարկեց:

– Մի՛ նեղացրեք, պարոն: Դուք ինձ ոչինչ պարտք չեք: Այնպես վարվեցի, ինչպես իմ տեղում եղող ցանկացած կարգին մարդ կվարվեր: Այս թեմայով այլևս չեմ ցանկանում խոսել: Լավ եղեք, – սիրալիր ասաց նա հարուստ տղամարդուն: Ճիշտ այդ ժամանակ տնից դուրս վազեց փոքրիկ տղան և հոր կողքին կանգնեց:

– Մա ձեր տղա՞ն է, – հարցրեց հյուրը:

– Այո, – հպարտորեն պատասխանեց ֆերմերը և ձեռքով շոյեց երեխայի գլուխը:

Փոքր դադարից հետո հյուրն այսպիսի բան առաջարկեց բարի տղամարդուն.

